ULKOASIAINMINISTERIÖ
Oikeuspalvelu
OIK-20 Maria Guseff

LAUSUNTO

21.11.2016

HEL7M1260-33

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle

Viite
HE 164/2016 vp

Asia
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Pohjoismaiden projektivientirahastosta annetun lain kumoamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Vuonna 2013 Pohjoismaiden ministerineuvosto (PMN) päätti lakkauttaa Pohjoismaiden projektivientirahaston (Nopef) itsenäisenä laitoksena ja perustaa Nordic Project Trust Fund -nimisen uuden rahaston Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön (NEFCO) alaisuuteen vuodesta 2014 lukien. NOPEF lopettaa toimintansa itsenäisenä laitoksena vuoden 2016 loppuun mennessä, jolloin hallinnolliset toimenpiteet on suoritettu.

Tämän johdosta laki Pohjoismaiden projektivientirahastosta (363/2000) ehdotetaan kumottavaksi.

Samassa yhteydessä viittaukset Nopefiin ehdotetaan poistettavaksi muusta lainsäädännöstä. Laitokseen viitataan seuraavissa laeissa: tuloverolaki (1535/1992), laki työnantajan sairausvakuutusmaksusta (771/2016), valmiuslaki (1552/2011) sekä laki Pohjoismaiden Investointipankin, Pohjoismaiden projektivientirahaston, Pohjoismaiden kehitysrahaston ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta (562/1976).

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017, jolloin myös Nopef lopettaa toimintansa itsenäisenä laitoksena.

Taustaa

Nopef on perustettu Pohjoismaiden ministerineuvoston (PMN) vuonna 1981 tekemällä päätöksellä (HE 182/1999). Tässä yhteydessä PMN vahvisti laitokselle sen ensimmäiset säännöt. Laitoksen kotipaikaksi määriteltiin Helsinki. Laitoksen toimintaa sääntelee laki Pohjoismaiden projektivientirahastosta. Lain mukaan laitos toimii Suomessa julkisoikeudellisena säätiönä, jolle on annettu eräitä erioikeuksia, jotka koskevat verotusta ja kirjanpitoa.

Nopef on perustamisestaan lähtien tukenut pohjoismaisia pieniä ja keskisuuria yrityksiä niiden kansainvälistymispyrkimyksissä, jotka suuntautuvat EU:n ja EFTA:n ulkopuolella sijaitseviin maihin. Laitoksen erityisenä päämääränä on ollut vahvistaa pohjoismaisten yritysten kansainvälistä kilpailukykyä myöntämällä osarahoitusta esitutkimuksia varten.

Nopefin rahoitus tuli vuoteen 2004 asti sekä pohjoismaiden hallituksilta että PMN:n budjetista. Loppuvaiheessa maat eivät päässeet keskenään yksimielisyyteen Nopefin kansallisesta täydentämisestä, jonka jälkeen budjetti koostui ainoastaan PMN:n kautta tulevasta rahoituksesta.

Vuonna 2013 PMN päätti perustaa uuden erillisen rahaston jatkamaan Nopefin toimintaa ja siirtää Nopef-laitos NEFCOn alaisuuteen 1.1.2014 alkaen kunnes se voidaan lakkauttaa. Nopefin työntekijät siirtyivät NEFCO:n palvelukseen vanhoina työntekijöinä samana päivänä. Nopefissa työskenteli tuolloin neljä ihmistä, joista yksi oli Nopefin vt. johtaja.

Kyseessä ei ole sulautuminen lain tarkoittamassa merkityksessä. NEFCO hallinnoi myös useita muita eri tahojen rahastoja, ja sen toiminta keskittyy pienten ja keskisuurten hankkeiden rahoitukseen, mikä on edesauttanut yhdistämistä.

Vaikutukset

Toiminnan kannalta on saavutettu sekä NEFCOa että Nopefia hyödyttäviä synergiaetuja, kuten yhteisten henkilöstöresurssien ja kummankin osapuolen verkostojen tehokkaampi hyödyntäminen.

Lisäksi yhdistäminen on luonut edellytyksiä NEFCOn osallistumiselle Nopefin kautta käynnistyneiden hankkeiden rahoitukseen. Yhdistämisen myötä Nopefin rahoitus keskittyy vihreän talouden ja kestävään kehitykseen liittyviin hankkeisiin, joskin nämä olivat jo ennen yhdistämistä pääasialliset rahoituskohteet (esim. clean tech, energiatehokkuus ja muut ilmastohankkeet).

Liitteet -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Oikeuspalvelu
OIK-20 Maria Guseff

Asiasanat	LAINSÄÄDÄNTÖ, POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ
Hoitaa	**OIK-20**
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	AVS-PAL; EUR-01; EUR-02; EUR-10; EUR-30; HAL-10; HAL-11; HAL-12; KEO-01; KEO-10; OIK-01; OIK-10; OIK-30; OIK-40; POL-01; POL-02; POL-30; PYMI; STU-00; TUO-20; UKKMI-00; UMI-00 KOB; OSL; REY; TUK

Laatija jakanut